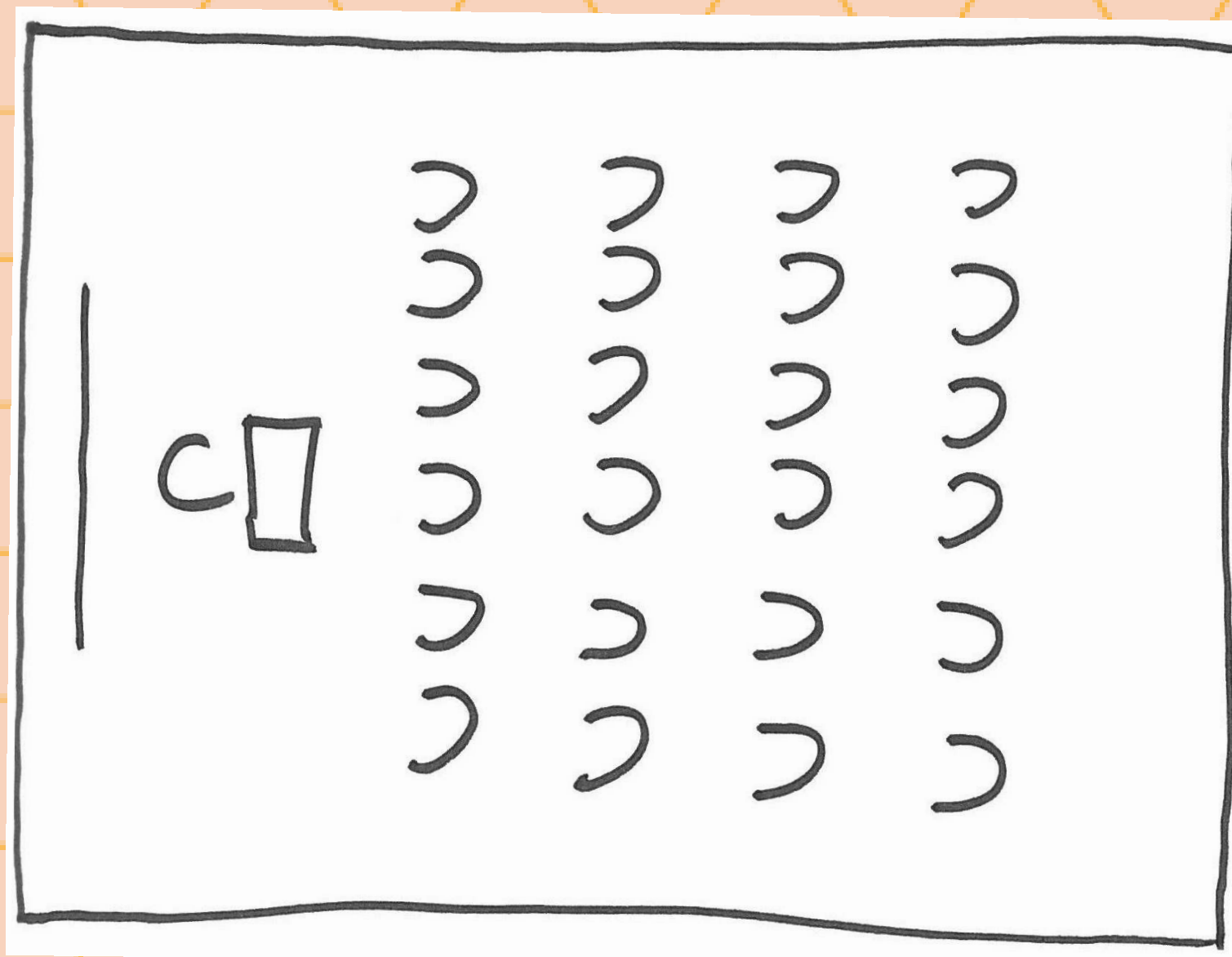

Verschillende opstellingen op een rij

Mogelijkheden voor interactie

Weinig: vooral een-tweetjes met degene die naast je zit

Groepsgevoel

Laag: de deelnemers vormen min of meer een groep met elkaar

Mogelijkheden trainer

Weinig: de trainer kan vooral contact maken met de eerste rijen, en kan eventueel de mensen aan de zijkant benaderen

Focus van de aandacht

Alle ogen zijn gericht op degene die voor de groep staat en een verhaal aan het vertellen is. En op het scherm

Gevoel van veiligheid

Groot: deelnemers kunnen achterin en in het midden gaan zitten en daarmee veiligheid voor zichzelf creëren

Comfort

Relatief laag: meestal zitten de stoelen niet lekker, is er weinig beenruimte en is er weinig mogelijkheid om te schrijven.

Verwachtingen deelnemers

"Degene die voor de groep staat gaat een verhaal vertellen en wij gaan luisteren. Let op: als je voorin zit of aan de zijkant, krijg je vast een vraag!"

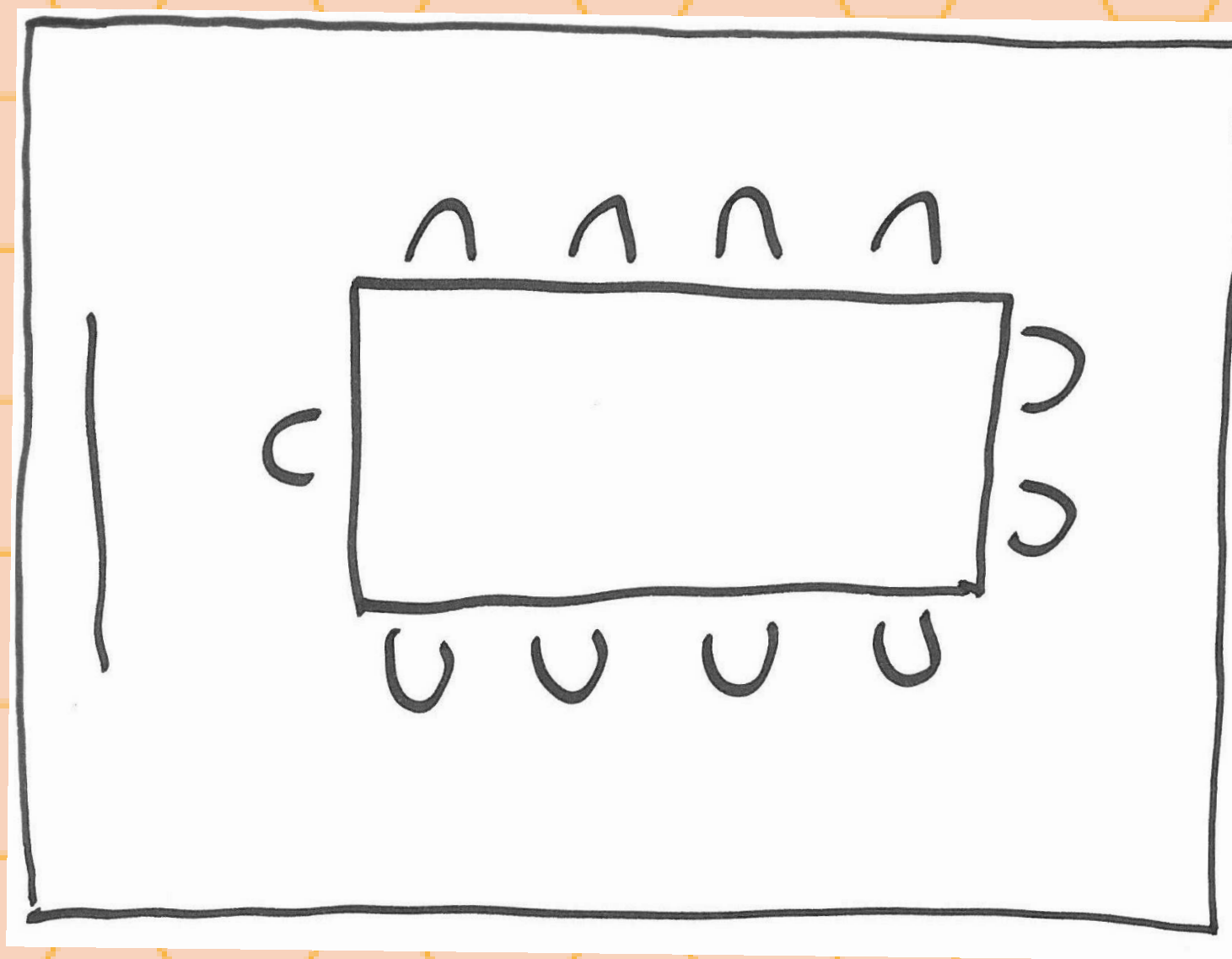
Verwachtingen trainer

"Ik moet een interessant verhaal vertellen, anders gaat iedereen met z'n telefoon spelen. Ik ga proberen interactie in te bouwen, terwijl ik eigenlijk weet dat dit heel lastig is"

Vooraf geschikt voor

Korte lezing voor grote groepen mensen, college, een toelichting voorafgaand aan een filmvertoning, kennisoverdracht waar geen interactie nodig op zinvol is

Mogelijkheden voor interactie

Redelijk: vooral de mensen die tegenover elkaar zitten, of de deelnemer direct naast zich

Groepsgevoel

Hoog: de deelnemers en de trainer vormen samen 1 groep

Mogelijkheden trainer

Redelijk: je zit achter een tafel en er is weinig bewegingsvrijheid. Je kunt de groepsdynamiek verbaal bijsturen, maar verder niet. Je kunt de groep niet inlopen, alleen er omheen lopen

Focus van de aandacht

In eerste instantie volledig op de trainer of op degene naast je, later ook naar de rest van de deelnemers

Gevoel van veiligheid

Redelijk: door de tafel uit 1 stuk is er afstand en een barrière, die veiligheid biedt en er is enigszins ruimte om iets anders te doen, maar je kunt je niet achter andere deelnemers 'verstoppen'.

Comfort

Hoog: schrijven is makkelijk en je kunt zelf een houding uitkiezen die lekker zit, ook als je bijvoorbeeld een rokje aan hebt. De tafel biedt stevigheid en leunmogelijkheden.

Verwachtingen deelnemers

"We gaan vergaderen of een groepsdiscussie voeren die de trainer leidt. Veel passieve werkvormen: luisteren & praten"

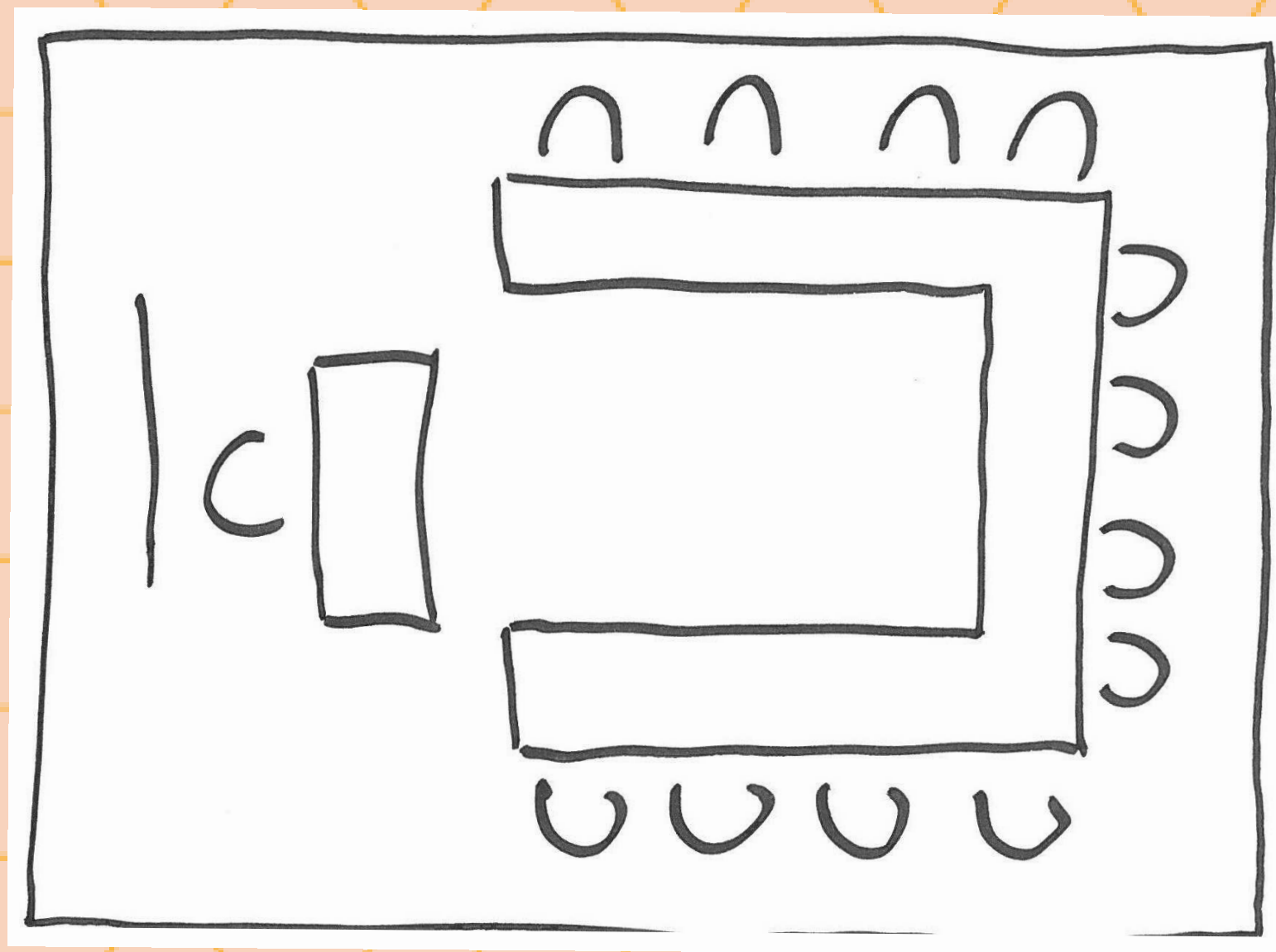
Verwachtingen trainer

"We gaan een discussie voeren met elkaar die leidt tot afspraken. Ik heb de rol van voorzitter"

Vooraf geschikt voor

Overleggen waar deelnemers elkaar goed kennen, brainstorms, vergaderingen en overleggen

Mogelijkheden voor interactie

Redelijk: vooral de mensen die tegenover elkaar zitten, of de deelnemer direct naast zich

Groepsgevoel

Redelijk: de deelnemers vormen samen een groep. De trainer staat enigszins buiten de groep

Mogelijkheden trainer

Redelijk: de trainer wordt min of meer 'gedwongen' om achter het buro/lessenaar te blijven en er is weinig bewegingsvrijheid. Je kunt als trainer de groep in, maar de tafels vormen een barrière

Focus van de aandacht

Vooral op de trainer en het scherm achter de trainer, later ook meer op de andere deelnemers

Gevoel van veiligheid

Redelijk: door de tafels is er afstand en een barrière, die veiligheid bieden en er is enigszins ruimte om iets anders te doen, maar je kunt je niet achter andere deelnemers 'verstoppen'.

Comfort

Hoog: schrijven is makkelijk en je kunt zelf een houding uitkiezen die lekker zit, maar je weet ook dat de mensen tegenover je, je benen kunnen zien. De tafel biedt stevigheid en leunmogelijkheden.

Verwachtingen deelnemers

"De trainer gaat vertellen. We kunnen wel wat vragen verwachten, maar de trainer zal vooral aan het woord zijn. De regie ligt bij de trainer, wij doen mee"

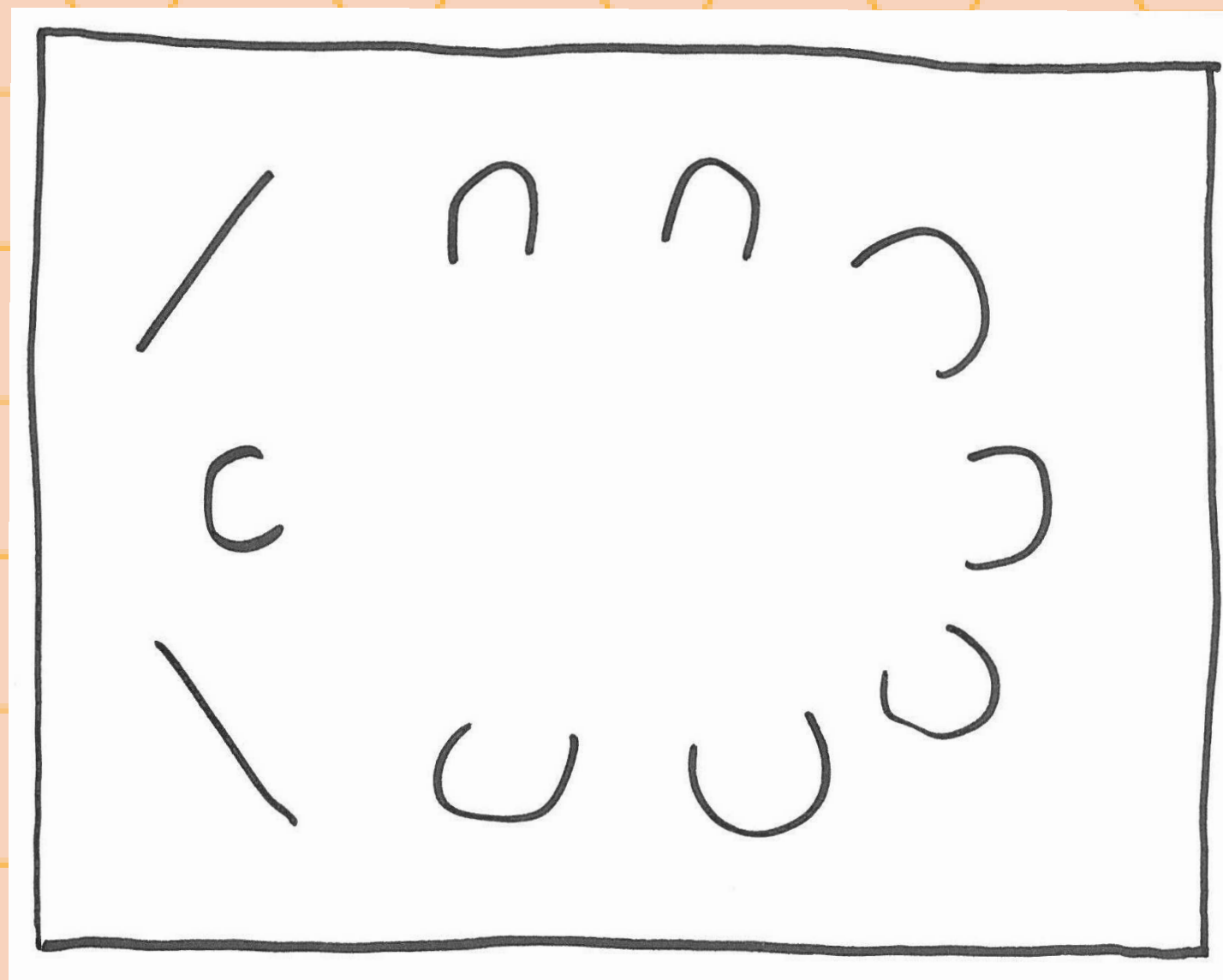
Verwachtingen trainer

"De deelnemers gaan in overleg met elkaar aan de hand van de informatie die ik aanreik. Ik ben de autoriteit op het proces, maar vooral op de inhoud."

Vooral geschikt voor

Trainingen gericht op taakvaardigheden, waar veel geschreven moet worden en plenaire discussies veel voorkomen en individuele aandacht naar deelnemers zinvol is

Mogelijkheden voor interactie

Zeer hoog: iedereen kan elkaar zien en makkelijk met elkaar in gesprek

Groepsgevoel

Hoog: de groep en de trainer(s) vormen samen 1 cirkel en daarmee 1 groep

Mogelijkheden trainer

Veel: de trainer kan door de groep in te lopen, tussen de flipovers te bewegen en zijn eigen positie de groepsdynamiek beïnvloeden. Ook kunnen de deelnemers makkelijk variëren in waar ze gaan zitten.

Focus van de aandacht

Eerst naar de trainer en de flipovers, maar steeds meer naar de andere deelnemers in de groep

Gevoel van veiligheid

In het begin laag: "Ai... geen tafels". Er zijn geen barrières of houvast. Andere dingen doen, valt direct op. Maar later (als de trainer daar actief op stuurt) heel veel veiligheid en sociale steun.

Comfort

Relatief laag: Iets opschrijven is vrij lastig en iedereen kan het zien als je onderuitgezakt zit.

Verwachtingen deelnemers

"De trainer zal wel wat vertellen, maar we moeten vast vooral zelf hard aan het werk. Het zullen vooral actieve werkvormen zijn waar we veel met elkaar samenwerken"

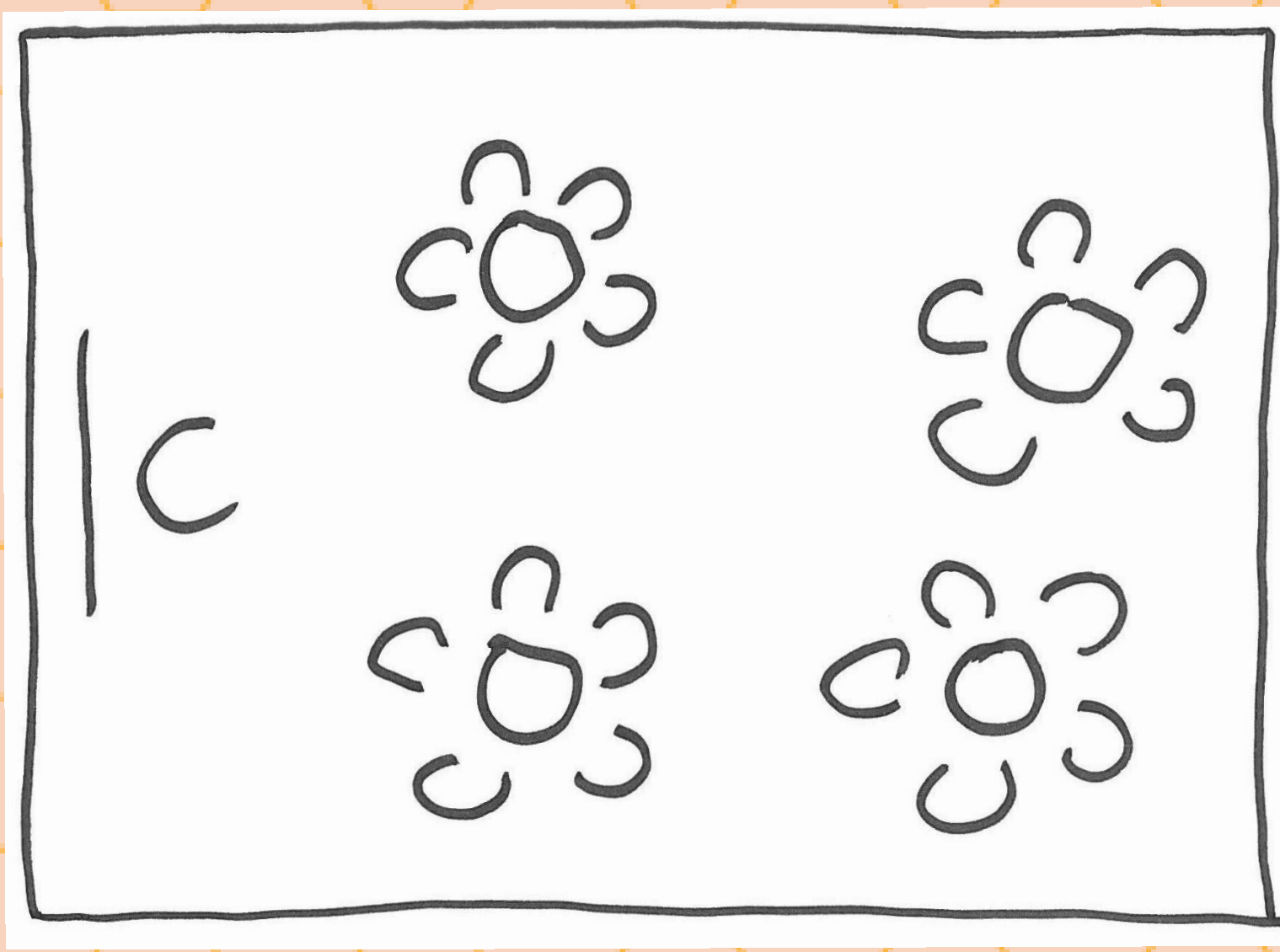
Verwachtingen trainer

"We gaan vandaag actief aan de slag, waarbij de deelnemers veel van elkaar leren. Ik ben verantwoordelijk voor het proces en een effectieve groepsdynamiek. Maar we maken er samen een zinvolle training van"

Vooraf geschikt voor

Trainingen gericht op duurzame verandering in houding en gedrag, waar deelnemers ook veel van elkaar leren, trainingen die vragen om veel interactie

Mogelijkheden voor interactie

Redelijk: vooral met de deelnemers aan jouw tafel, maar veel minder met de trainer en helemaal niet met deelnemers aan andere tafels

Groepsgevoel

Redelijk laag: hoog met de mensen aan je eigen tafel, laag met de anderen. De trainer staat buiten de groep

Mogelijkheden trainer

Redelijk laag: de trainer kan rondlopen en per groepje bijsturen, maar het is lastig om de aandacht van de hele groep vast te houden

Focus van de aandacht

Alle aandacht gaat naar je eigen tafel toe.

Gevoel van veiligheid

Groot: de deelnemers zitten in kleine groepjes en zijn niet echt zichtbaar voor de andere deelnemers of de trainer

Comfort

Hoog: de deelnemers hebben een tafel om op te schrijven, kunnen makkelijk en zonder de hele groep te storen naar de wc en kunnen zich 'verstoppertje' als ze dat willen

Verwachtingen deelnemers

"We gaan vast in kleine groepjes een opdracht doen. Hopelijk kunnen we de hele tijd met dit groepje aan de slag, maar dat zal vast wel niet"

Verwachtingen trainer

"Mooi als de groepjes aan het werk zijn, maar ik sta er zelf een beetje buiten. Als ik de aandacht wil van de hele groep, gaat dat vast lastig worden."

Vooraf geschikt voor

Worldcafé, brainstormen in kleine groepen zonder plenaire besprekingen, oefenen met vaardigheden, trainingen met veel rollenspellen